

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ЕКОНОМІКА ТУРИЗМУ

підготовки	Бакалавр
спеціальності	242 Туризм і рекреація
освітньо-професійної програми	Туризм

Луцьк – 2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «ЕКОНОМІКА ТУРИЗМУ»
підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності
Туризм і рекреація, за освітньо-професійною програмою Туризм.

Розробник: Тищук І. В., доцент кафедри туризму та готельного
господарства, кандидат економічних наук.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:



Ільїн Л.В.

**Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні
кафедри туризму та готельного господарства**
протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:



Ільїн Л.В.

1. Опис освітнього компонента

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм і рекреація Освітньо-професійна програма: Туризм Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 3
		Семестр – 5
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
ІНДЗ: немає		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

2. Інформація про викладача

Викладач: Тищук Інна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельного господарства

Контактна інформація викладача: 0958250867

Електронна пошта: innatv78@gmail.com

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, корпус С, ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

3. Опис освітнього компонента

3.1. Анотація освітнього компонента. Вивчення ОК «Економіка туризму» спрямоване на формування теоретичних знань щодо особливостей економічних відносин та механізму функціонування підприємств у сфері туризму, розвиток сучасного економічного мислення і розуміння маркетингової діяльності туристичних підприємств, умінь та практичних навичок аналізу економічного впливу туризму на економіку країни та механізми стимулювання розвитку туристичної галузі.

3.2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента.

Пререквізити: Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів з теорії та практики: «Економіка підприємства», «Економічна теорія»

Постреквізити: «Планування та організація туристичного бізнесу», «Аналіз діяльності підприємств туризму».

3.3. Мета і завдання освітнього компонента.

Завдання вивчення ОК - ознайомлення з економічними процесами у сфері туризму, а також вивчення практичних аспектів управління туристичними підприємствами та розроблення стратегій їх ефективного функціонування.

3.4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення ОК студенти мають здобути наступні практичні навички та уміння:

Загальні компетентності:

ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Фахові компетентності:

ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;

ФК 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Результати навчання:

РН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

РН 7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;

РН 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально- психологічна, економічна, техніко-технологічна).

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Консул.	*Форма контролю/ Бали
Тема 1. Основи економіки туризму.	30	2	4	22	2	ДП, ДС/8
Тема 2. Економіка підприємницької діяльності в туризмі.	30	2	4	22	2	ЗПР, УО/8
Тема 3. Економічне планування діяльності підприємств туристичної індустрії.	30	2	4	22	2	ДП, ДС/8
Тема 4. Маркетингова діяльність туристичних підприємств.	30	2	4	22	2	ДП, ДС/8
Тема 5. Інвестиції в економіці туризму.	30	2	4	22	2	ЗПР, УО/8
Модульна контрольна робота						60
Всього годин/балів	150	10	20	110	10	

**Форми контролю: ДС – дискусія; РМГ – робота в малих групах; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією.*

5. Завдання для самостійного опрацювання

	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Основи економіки туризму. 1. Основні поняття й сутність економіки туризму. 2. Структура туристичного бізнесу. 3. Туристичний продукт, туристичне споживання.	22
2.	Тема 2. Економіка підприємницької діяльності в туризмі. 1. Сутність підприємницької діяльності в туризмі. 2. Стратегія формування та розподілу доходу. 3. Джерела фінансування туристичного бізнесу.	22

3.	Тема 3. Економічне планування діяльності підприємств туристичної індустрії. 1. Сутність економічного планування діяльності туристичної компанії. 2. Формування економічної стратегії туристичного підприємства. 3. Планування продажу туристичного продукту.	22
4.	Тема 4. Державне регулювання економіки туризму. 1. Сутність, структура та інструменти державного регулювання економіки туризму. 2. Механізм підтримки економічного розвитку індустрії туризму. 3. Правове регулювання економічного розвитку туристичної діяльності в різних країнах.	22
5.	Тема 5. Економічний аналіз діяльності туристичних компаній. 1. Інформаційна основа економічного аналізу. 2. Цілі та види економічного аналізу діяльності туристичної компанії. 3. Методи економічного аналізу.	22
Всього годин		110

6. Політика оцінювання

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_%D1%80%D0%B5%D0%B4%2B%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf)

Політика викладача щодо здобувача освіти. Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента.

При вивченні освітнього компонента «Економіка туризму» необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. Високо оцінюються прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Студент зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного та підсумкового оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні зі студентами та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності. Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використані

методики досліджень і джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, не дозволяється.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

7. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

8. Перелік питань до заліку

1. Визначення «туристичного комплексу»
2. Що визначає ОК «Економіка туризму»

3. Які основні проблемні завдання вирішує економіка туризму?
4. Як розглядається туризм у економічних відносинах?
5. Назвіть економічні стадії розвитку країн та особливості розвитку в них туризму (за П. Роту, 1959 р.).
6. На чому базуються моделі економічного впливу туризму на сферу економіки?
7. Назвіть основні аспекти вивчення економіки туризму?
8. На туризм як галузь економіки впливає безліч обмежувальних факторів. Для аналізу відносин, які склалися в туризмі, ці обмеження варто класифікувати?
9. Назвіть основні економічні функції які виділяють в туризмі?
10. Як визначається підприємництво згідно чинного законодавства України?
11. Необхідними умовами розвитку підприємництва в туризмі є?
12. Назвіть основні принципи підприємництва в туристичному бізнесі.
13. Наведіть характерні риси підприємницької діяльності в туризмі.
14. За рахунок чого формується дохід туристичних підприємств?
15. Що є головним джерелом доходів у туристичній діяльності?
16. За рахунок чого формується дохід туристичного оператора?
17. Охарактеризуйте стратегію формування доходу.
18. Назвіть три етапи, що охоплюють моніторинг доходу в туризмі?
19. Для забезпечення дієздатності стратегії доходу туристичних підприємств необхідно постійно вирішувати проблеми макро- і мікрорівня. Назвіть основні проблеми які належать до мікрорівня?
20. Сутність та основні етапи стратегічного планування доходу підприємства.
21. Процес розробки політики оптимізації доходу підприємств.
22. Якими методологічними особливостями характеризується стратегічне плануваннями?
23. Що є об'єктом планування діяльності туристичного підприємства?
24. Охарактеризуйте визначення «економічне управління»?
25. Що включає тариф за послуги підприємств готельного типу?
26. Назвіть основні фактори, що визначають дохід готельного підприємства.
27. Охарактеризуйте основні аспекти, що входять до бізнес плану.
28. Структура бізнес плану.
29. Які етапи охоплює процес розробки нового туристичного продукту?
30. Назвіть класифікаційні ознаки і види економічної інформації.
31. Інвестування- це процес використання сукупних*продовжіть речення*
32. Що собою являє інвестиційна діяльність?
33. Хто може бути суб'єктами інвестиційної діяльності?
34. Що належить до інвестиційного комплексу країни?
35. Потреба в державному регулюванні туризму зумовлена декількома причинами?
36. Назвіть основні інститути державного регулювання туристичної галузі в Україні.

9. Шкала оцінювання

Оцінка балів	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

10. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Економіка та планування підприємства в туризмі : навч.-метод. посіб. для організації практичних занять та самостійної роботи студ. спец. 242 Туризм / уклад. Б. О. Шевченко. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 60 с.
2. Левицька І.В., Климчук А.О., Басюк Д.І., Тарасюк Г.М., Москвічова О.С. Економіка туризму. Навчальний посібник. Житомир. 2020. 488 с.
3. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції : монографія. ред.: В. Г. Герасименко, О. Л. Михайлюк; Одес. нац. екон. ун-т. Київ : Гуляєва В. М., 2019. 330 с.
4. Кушнірук Г.В. та ін. Стратегії сталого розвитку в туризмі та готельно-ресторанному бізнесі: можливості і проблеми запровадження в Україні : кол. монографія / за ред. д-ра іст. наук, проф. Чепурди Г. М.; Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2021. 189 с.
5. Атаманчук З. А. Розвиток міжнародного туризму в умовах пандемії COVID-19: тенденції та очікування. Бізнес Інформ. 2020. № 5 С.94-99.
6. Атаманчук З. А. Розвиток міжнародного туризму як шлях формування крос-культурної толерантності. Бізнес Інформ. 2021. № 1 С.58-64
7. Семенко Б. В. Трансформація міжнародного туризму України (на рівні районів та міст обласного значення). Вінниця : Твори, 2022. 228 с.
8. Малюта К.Г. Фактори інвестиційної привабливості туристичної сфери України. «Modern Economics». 2019. №13.. С. 168-173.
9. Михайліченко Г.І., Клімова А.М. Світовий туристичний ринок: трансформація після пандемії. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2020. № 2 (109). С. 21-38

Інформаційні ресурси

10. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
11. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
12. Державне агентство розвитку туризму. URL: <https://www.tourism.gov.ua>.
13. Закон України «Про туризм». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
14. Стратегія розвитку туризму і курортів до 2026 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249826501>.
15. World Tourism Organization UNWTO | Committed to Tourism. URL: <http://www2.unwto.org/ru>.
16. World Travel & Tourism Council. URL: <http://www.wttc.org>